

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike - Innsigelse til planforslag for Hollerud boligfelt ved Tyristrand

Vi viser til brev av 1. november 2022.

Vi fremmer innsigelse til foreslått detaljregulering for Hollerud boligfelt med bakgrunn i nasjonale jordverninteresser. Nytt kryss vil føre til omdisponering av ca. 2,6 daa med dyrka mark. I tillegg er utbyggingsområdene BKS1 og BKS3 foreslått innenfor arealer med dyrka mark, ca. 0,4 daa. Byggegrensen er dessuten lagt helt i kanten av jordet. Dette vil resultere i at den nye bebyggelsen vil kunne bli liggende tett på jordet slik at det blir vanskelig å drifte disse arealene.

Vi fremmer også innsigelse til manglende dokumentasjon av støyforholdene. Vi viser til rundskriv T-2/16 – *klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis*. Her er manglende ivaretagelse av støy oppført som grunnlag for innsigelse, jf. pkt. 3.1. Boligene med tilhørende uteområder og lekeareal langs riksveien er støyutsatte. Vi mener det er bra at det er regulert inn en støyskjerm og krav om oppføring av denne. Vi savner imidlertid bedre dokumentasjon på hvilken effekt denne støyskjermen vil få og om det eventuelt blir nødvendig med ytterligere tiltak. Det må også sikres at reguleringsbestemmelsene ivaretar beboernes helse og bokvalitet.

Bakgrunn

Forslag til detaljregulering for Hollerud boligfelt legger til rette for oppføring av frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. Det er ønske om en variert boligsammensetning i form av eneboliger, tomannsboliger, 4- og 8-mannsboliger, rekkehus og boliger i kjede. Området for konsentrert utbygging er lagt nord i feltet, nærmest Tyristrand sentrum. Totalt kan det bygges opptil 130 boenheter.

Det er foreslått to større lekeplasser i tilknytning til boligfeltet på henholdsvis 1,7 og 2,8 daa. Det er krav om opparbeidelse av disse i takt med utbyggingen. Det er også foreslått fortau og gang- og sykkelveier langs kjøreveiene i planen, og krav om opparbeidelse av disse.

Planområdet utgjør en åsrygg som ligger ca. 1,4 km sør for Tyristrand sentrum, på vestsiden av riksvei 350, med utsikt til Tyrifjorden i øst.

Vi ga innspill til oppstart av planarbeidet i vårt brev av 7. september 2018. Videre har vi uttalt oss til varsel om utvidelse av planområdet i brev av 17. september 2019. Bakgrunnen for utvidelsen av planområdet var ønsket om å vurdere ulike alternativer til atkomst for det nye boligområdet. Det var spesielt hensynet til jordvern som var aktuelt for våre interesseområder. Alle de fire alternativene som var foreslått, resulterte i at dyrka mark ble omdisponert. Vi anbefalte derfor at det også ble sett på et alternativ hvor dyrka mark ikke ble tatt i bruk.

Kryssløsningen som er valgt i planforslaget medfører at areal på 2,6 daa med dyrka mark blir omdisponert. Det er i planen krav om at matjorda skal tas vare på for nydyrking et annet sted på gbnr. 255/1.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnsikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Vurdering

Ut fra våre interesseområder har vi følgende merknader:

Jordvern og matproduksjon

Om lag 2,6 dekar dyrka jord går tapt som følge av reguleringsforslaget til endret veikryss med gang- og sykkelvei og annen veggrunn – grøntareal. Deler av krysset er ikke i samsvar med kommuneplanen, området med dyrka jord er avsatt til LNF-område. Boligformålene BKS 1 og BKS3 fører i tillegg til tap av ca. 0,4 dekar dyrka jord. Totalt vil 3,0 dekar fulldyrka jord bli omdisponert i planforslaget. Vurderte alternativ for atkomstvei framgår av saksframlegg til førstegangsbehandlingen.

Nasjonale og regionale føringer for jordvern og økt bærekraftig matproduksjon/matsikkerhet er vesentlig skjerpet de siste årene. Stortinget vedtok en oppdatert nasjonale jordvernstrategi i 2021, med et nytt jordvernmål om maksimal tap av 3000 dekar pr. år og med forankring i FNs bærekraftmål. Kommunen mottok jordvernbrev fra regjeringen i mars 2022 som understreker kommunens ansvar for å unngå tap av dyrka jord og ivareta hensynet til matsikkerhet, og videre at «nydyrking ikke kan brukes som argument for å tillate omdisponering av jordbruksareal». I regional planstrategi og regional landbruksstrategi for Viken er det vedtatt nullvisjoner for tap av dyrka jord.

I nylig vedtatte temaplan for landbruk for Ringerike og Hole har kommunen satt mål om et strengt jordvern og økt matproduksjon, og et mangfoldig kulturlandskap og biologisk mangfold.

Det går frem av reguleringsbestemmelsene § 1 at «tap av dyrket mark blir kompensert ved nytt dyrkingsareal et annet sted på gnr./bnr. 255/1». Vi mener nydyrking *kan* være et akseptabelt og kompenserende tiltak i de tilfeller hvor tap av dyrka jord ikke er til å unngå.

Ut fra nye og forsterkede nasjonale føringer for jordvern er det likevel først og fremst viktig at tap av dyrka jord *unngås*. Vi mener derfor at det må legges vekt på å redusere inngrep i dyrka jord ved alternativ utforming av krysset, innenfor avsatt byggeområde. Flytting av gang- og sykkelveier og utslaking av veiskråninger slik at de kan dyrkes og forbli landbruksformål, bør vurderes. Vi forstår det slik at flere av de tidligere vurderte alternativene for atkomstvei hadde større beslag av dyrka jord og flere andre ulemper enn foreslått atkomst.

Nydyrking kan gå på bekostning av andre viktige hensyn i LNF-områdene. Vi forstår det slik at foreslåtte areal for nydyrking på eiendommen gbnr 255/1 er et annet areal enn det området Statsforvalteren tidligere har fått på høring som nydyrkingsareal.

Byggeområdene må heller ikke føre til økt utbyggingspress på dyrka jord, redusert matproduksjon eller økt erosjon på jordbruksareal som følge av overvann fra tette flater. Flere av boligområdene omfatter noe dyrka jord og byggegrensene går inn på eller tett på jordbruksareal avsatt til LNF-områder. Vi mener at byggegrensene må legges lenger fra dyrka jord og omfatte vegetasjonssoner for å unngå arealpress på dyrka jord, ulemper for matproduksjon/landbruksdrift og økt erosjon på jordbruksareal. Vi legger derfor til grunn at tiltak mot erosjon som overvannshåndtering, flomdemping og flomveier må ivaretas innenfor byggegrensene. Byggeområdene og byggegrensene må derfor trekkes unna dyrka jord. Vi anbefaler at det etableres en vegetasjonssone/ byggegrense på minst 30 meter.

Vi mener at tapet av dyrka jord må reduseres for atkomstveien og at øvrige byggeområdene må trekkes unna dyrka jord. Ut fra nasjonale og regionale føringer for jordvern og økt bærekraftig matproduksjon, fremmer vi innsigelse til de delene av planen som fører til omdisponering av dyrka jord og utbygging tett på dyrka jord.

Støy

Planområdet grenser til riksvei 350 som er en trafikkert vei og som resulterer i at deler av planområdet er støyutsatt. Ved varsel om oppstart ba vi derfor om at det ble utarbeidet en støyutredning som en del av kunnskapsgrunnlaget for detaljreguleringen.

Støy bidrar til redusert velvære og mistriivsel, og påvirker derfor folks helsetilstand. Langvarig eksponering for støy øker risikoen for søvnforstyrrelser og hjerte- og karsykdom. Tilstrekkelig og uforstyrret søvn er avgjørende for god fysisk og psykisk helse, og for lite søvn er forbundet med utvikling av en rekke sykdommer og helseplager.

Det er derfor en forventning at kommunene sikrer trygge og helsefremmende bo- og oppvekstmiljøer, frie for skadelig støy og luftforurensning, jf. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023.

Klima- og miljødepartementet har fastsatt en nasjonal retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021) og gitt føringer for hvordan kommunene skal håndtere støy i sin arealplanlegging.

I planforslaget er støy omtalt i planbeskrivelsen, men det er ikke utarbeidet en egen støyutredning. I planbeskrivelsen er det blant annet vist til hvilken effekt oppføring av en 2,5 meter høy støyskjerm langs riksveien vil få for boligfeltet, målt 4 meter over bakken. Kart med inntegnet støyskjerm viser utbredelsen av støy for gul og rød støysone. Konklusjonen her er at ingen av de nye tomtene vil bli

støyutsatte ved oppføring av støyskjerm og at det kun er et fåtall av eksisterende boliger som får en støyutsatt fasade mot veien.

Vi savner likevel en grundigere utredning, jf. metodikken for støyutredninger etter støyretningslinjen T-1442/2021. Sentralt her er blant annet å framskrive trafikkbildet, og at dette danner grunnlaget for beregningen av støyen. Med utgangspunkt i at terrenget stiger i det planlagte boligfeltet, må støyen kartlegges på bakkenivå og for fasader (inkludert 2. etasje) av boligene innenfor støysonen. Vi mener derfor det ikke holder å kun kartlegge støyen 4 meter over bakken.

Med bakgrunn i mangelfull dokumentasjon av støy i området, fremmer vi innsigelse til planforslaget.

Hvis støyutredningen dokumenterer at noen av de planlagte boligene, selv med planlagt støyskjerm, blir liggende i støysonen for trafikkstøy fra riksveien, må planforslaget endres. Da vil det også være behov for å vurdere lokale støyskjermingstiltak. Det planlagte boligfeltet ligger ikke i et avviksområde, slik at alle rom til støyfølsom bruk skal i utgangspunktet *ikke* ha støy som overskrider $L_{den} = 55$ dB utenfor vindu. Dette gjelder også for lekearealet langs veien. Reguleringsbestemmelsene må tilpasses situasjonen på stedet og sikre beboernes helse og bokvalitet.

Vi mener det er bra at støyskjermen er sikret oppført gjennom rekkefølgekrav i bestemmelsene og at dette er sikret med hensyn til brukstillatelse av boliger og opparbeidelse av lekeareal. Slik planforslaget er utformet er oppføring av støyskjerm en forutsetning for at området kan bygges med boliger.

Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Området ligger i gåavstand til sentrum av Tyrstrand, men bryter likevel med strategien med å fortette tettstedet innenfra og ut. Et boligfelt med mulighet for oppføring av 130 boenheter er en betydelig utbygging i Tyrstrand. Det er likevel gangvei frem til skole og sentrum og mulighet for å benytte kollektivtrafikk, selv om det er et begrenset tilbud i dag.

Vi legger til grunn at boligfeltet ved Hollerud vil legge til rette for et tilbud for nye boliger i mange år fremover og at dette vil dempe presset på andre natur- og friluftsområder ved Tyrstrand.

Naturmangfold

Det er ikke utført egen kartlegging av viktig naturmangfold som en del av planforslaget. Det er vist til at det ikke er kjent informasjon om truede naturtyper eller arter innenfor planområdet. Vi mener området kunne vært kartlagt med tanke på at resultatet av utbyggingen er at hele området blir endret fra naturområde til byggeområde for boliger. Det er blant annet registrert noen truede arter utenfor planområdet, blant annet marianøkleblom som er vurdert som sårbar (VU) i Norsk rødliste for arter 2021. Skogen i området er imidlertid hugget og det er begrenset med muligheter for verdifull natur i området etter dette. Vi gjør likevel oppmerksom på at frøbanken i området kan resultere i at lyskrevende planter kan dukke opp i området som følge av at skogen er fjernet.

I bestemmelse § 4.3 er det foreslått at kommunen og Statsforvalteren skal kontaktes hvis det oppdages arter innenfor planområdet som er rød- eller svartlistede. Vi mener det er bra at det er fokus på å bevare truede arter og hindre spredning av fremmede arter. Vi mener likevel det bør være tilstrekkelig at miljøvernledelsen i kommunen blir kontaktet og at kommunen eventuelt kan vurdere om det er behov for å kontakte oss hvis det er oppdages arter som krever dette.

Barn og unge

Det er foreslått to romslige lekearealer for barn og unge i området med rekkefølgekrav som sikrer opparbeidelse. Videre er det regulert for gangveier og sykkelveier i området. Det mener vi er bra.

For området som skal få en høyere utnyttelse, BKS 1-3, vil det trolig også være behov for opparbeidelse av sandlekeplass eller lignende for de minste. Vi ser av illustrasjoner over tenkt utbygging at det er lagt opp til dette og i bestemmelsene er det krav om opparbeidelse av lekeareal innenfor områdene. Det er imidlertid ingen krav til størrelse på lekearealene i bestemmelsene. Med bakgrunn i at disse arealene ikke er regulert i plankartet, anbefaler vi at bestemmelsene blir supplert med krav til antall og størrelse.

Utover dette viser vi til [Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2022](#), og til [overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde](#). Vi anbefaler også nettsidene www.planlegging.no og [Miljøstatus](#).

Vi imøteser nærmere dialog med Ringerike kommune om det videre arbeidet med detaljreguleringen for Hollerud boligfelt.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Eli Kristin Nordsiden
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Medsaksbehandler: Anette Søråas (Landbruk)

Innsigelsene som fremmes er godkjent av avdelingsdirektør for Landbruksavdelingen.

Kopi til:

Statens Vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Norges vassdrags- og energidirektorat	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brede Kihle, 32266865

Ringerike - Statlig samordnet høringsuttalelse til planforslag for Hollerud boligfelt ved Tyristrand

Vi viser til deres brev datert 1. november 2022.

Saken gjelder

Forslag til detaljregulering for Hollerud boligfelt legger til rette for oppføring av frittliggende og konsentrert småhusbebyggelse. Det er foreslått at det kan bygges opptil 130 boenheter. Planområdet utgjør en åsrygg som ligger ca. 1,4 km sør for Tyristrand sentrum, på vestsiden av riksvei 350, med utsikt til Tyrifjorden i øst.

Statsforvalterens roller i plansaker

Statsforvalteren har fått et delt ansvar i innsigelsesaker. Vi har i brev til kommunene datert 8. januar 2019 informert om samordning av statlige innsigelser.

Statsforvalteren har et ordinært samordningsansvar for innsigelser fremmet innenfor eget myndighetsområde og skal som fagmyndighet påse at planer ikke er i strid med nasjonale og vesentlige regionale interesser. Samtidig skal Statsforvalteren som samordningsmyndighet påse at innsigelser fra øvrige statlige fagetater er tydelig forankret i lov, forskrift eller retningslinjer.

Statsforvalteren skal foreta en samlet vurdering av alle innsigelser og ta stilling til hvilke som skal fremmes. Det er den enkelte fagetaten som har myndighet til å fremme innsigelsen, men Statsforvalteren har myndighet til å avskjære den på visse betingelser. Dersom en innsigelse avskjæres vil det si at den ikke fremmes som innsigelse.

Oversikt over innsigelsene

Statens vegvesen fremmer følgende innsigelser til planforslaget med bakgrunn i forhold som er i strid med nasjonale hensyn eller vegnormalene:

- Utforming av kryss ved rv. 350.
- Vegområde til «annen veggrunn-teknisk».

- Bygninger vist i strid med 50 m byggegrense.
- Byggegrense 50 m for BFS8.
- Støyskjerm må plasseres utenfor vegområdet.
- Bestemmelse om stengning av avkjørsler
- Snuplass i sydenden av SKV9.
- Tiltak for kollektivbetjening.
- Overvannshåndtering.

Statsforvalteren i Oslo og Viken fremmer følgende innsigelser:

- Manglende dokumentasjon av støymålinger
- Forslag om å omdisponere ca. 3 daa matjord til nytt veikryss og boligutbygging.

Samordning

Innsigelsen som er fremmet av Statens vegvesen er begrunnet i nasjonale hensyn knyttet til utforming av veikryss og sideareal langs riksveien og forvaltning av dette. Dette har blant annet bakgrunn i trafikksikkerhet. Vi har ikke funnet grunnlag for å avskjære innsigelsene.

Vi ser imidlertid at det kan være til dels motstrid mellom ønsket om bedre jordvern og utforming av nytt kryss. Vi ønsker derfor å delta i diskusjonen rundt løsningen av dette for å se om det er mulig å finne løsninger som kan ivareta jordverninteressene på en bedre måte og som samtidig sikrer et kryss som er i tråd med vegnormalene.

Høringsuttalelsene er vedlagt i sin helhet og må gjennomgås av planmyndigheten for å få full oversikt og utfyllende informasjon om innholdet.

Videre prosess

Statsforvalteren forutsetter at Ringerike kommune vurderer innsigelsene og samarbeider med Statens vegvesen og oss for å finne løsninger. Dersom partene kommer til enighet, er det den enkelte fagetat som har myndighet til å trekke innsigelsene.

Dersom partene ikke blir enige, skal saken oversendes Statsforvalteren etter de ordinære rutine jf. plan- og bygningsloven § 5-6.

Med hilsen

Eli Kristin Nordstien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Brede Kihle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Uttalelse fra Statens vegvesen, datert 21. november 2022
- 2 Uttalelse fra Statsforvalteren i Oslo og Viken, datert 15. desember 2022

Kopi til:

Norges vassdrags- og energidirektorat
Viken fylkeskommune
STATENS VEGVESEN

PB 5091 Majorstuen
Postboks 220
Postboks 1010 Nordre Ål

0301 OSLO
1702 SARPSBORG
2605 LILLEHAMMER

Statens vegvesen

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325

1502 MOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Arne Tovslid / 32214332

Vår referanse:
20/240692-10

Deres referanse:
20/10618 - 55

Vår dato:
21.11.2022

449 Detaljregulering for Hollerud boligfelt – Tyristrand – Ringerike kommune – offentlig ettersyn

Vi har mottatt for uttale ovennevnte forslag til reguleringsplan fra Ringerike kommune.

Planforslaget berører riksveg rv. 350.

Saksopplysninger:

Planen innebærer regulering for inntil 130 boliger med atkomst via et ombygget kryss med kommunal veg, riksveg rv. 350 x Kindsåsveien. Det er i tillegg foreslått en beredskapsatkomst, som normalt skal holdes stengt med bom/kjetting, via privat veg Hollerudveien til riksvegen.

Det har vært varslet planoppstart to ganger, der vi har gitt uttalelser den 04.09.2018 og 20.08.2019. Planleggingen har foregått over noen år, og særlig atkomsten til området og tilbudet til gående og syklende har vært drøftet i flere møter og med ulike saksbehandlere hos oss. Vegnormalene har vært endret i perioden og fartsgrensen på rv. 350 har blitt senket til 70 km/t. Registrert trafikkmengde er ÅDT=5000 (10 % lange).

Det er utarbeidet et eget notat om vannavrenning og flomveier, VA-notat (Cowi, rev. 11.05.2022). Det vises til dette notatet i reguleringsbestemmelsene punkt 3.4 og i planbeskrivelsen. Fra den enkelte boligtomt forutsettes det videreføring av inntil 6,5 l/s pr. daa. og med fordrøyningsbassenger for avrenning fra fellesarealer. Ved større flom vil det legges til rette for flomveger ut av planområdet og til eksisterende flomveier.

Vår vurdering:

Statens vegvesen har gitt mange råd og stilt krav i planarbeidet. Det er derfor lite tilfredsstillende at planforslaget som nå er lagt ut til offentlig ettersyn fortsatt har flere

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dr. Hansteinsgate 13
3044 Drammen

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

mangler som gjør at Statens vegvesen fortsatt må kreve endringer i planen. Det har vært mye fokus på atkomsten til området og mindre til andre forhold. Vi har tidlig varslet at vi må fremme innsigelser mot forhold som er i strid med nasjonale hensyn eller vegnormalene.

Vegareal

Det er avsatt for lite areal til riksvegen. Sikkerhetssonen på vejen skal her være 7 m, og vi krever at denne sonen avsettes til offentlig trafikkformål – annen veggrunn tekniske anlegg (ikke bare «grønt» da det også skal være plass til veggrøft, kummer, trafikkskilter og andre tekniske innretninger). I uttalelse til oppstart av planarbeid har vi forlangt minimum 8 m til slikt sideareal. Vi har innsigelse mot manglende regulering av sideareal til riksvegen.

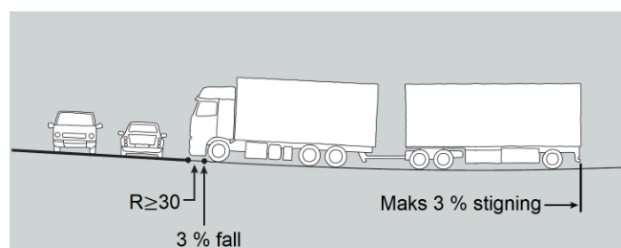
Kryss

Krysset mellom rv. 350 og Kindsåsveien er ikke dokumentert å kunne bli tilfredsstillende etter vegnormalene. Det er et krav i vegnormalene at kryss med nasjonal riksveg skal utformes med hjørneavrundinger $2R-R-3R$ dimensjonert for vogntog. Det er også strenge krav til vertikalgeometrien.

KRAV 4.1.1.1—4 **SKAL**

GJELDENDE FRA 22.06.2021

Hjørneavrundingen i T- og X-kryss på nasjonale hovedveger skal utformes som tredelt kurve $2R-R-3R$, der fremkommelighet og sporing for vogntog definerer størrelse på radius, R .

Figur 4.1.1.1—3 — Krav til sekundærvegens vertikalegeometri i kryssområdet, når sekundærvegen tilknyttes i nedkant av primærvegens tverrfall og stiger fra primærvegen.

Vi har tidligere forlangt at stigningen på 3 % skal føres helt fram til neste kryss i Kindsåsveien (ca. 40 m) for å hindre at kjøretøyer på glatt føre må rygge tilbake til riksvegen. Regulering med forkjørrett gjennom krysset mot det nye boligområdet vil kunne avhjelpe dette noe, men stigningen på 7,34 % vil vi derimot ikke akseptere. Det skal være fall ut fra vegkanten til riksvegen, og vi krever fortsatt at stigningen fram til neste kryss ikke skal bli mer enn 3 %. Vi har innsigelse mot mangelfull utforming av krysset.

Universell utforming

Kommunen bør vurdere stigningene på vegene i planområdet nærmere med hensyn på tilgjengelighet for alle. Særlig stigningen på vegen SKV4, med fortau, synes bratt. Turveg GT4 ser dessuten ut til å få en for bratt forbindelse til SKV5.

Byggegrense

Vi aksepterer ikke at bygninger innenfor 50 m byggegrense avsettes som «bebyggelse som inngår i planen». Bygninger innenfor byggegrensen kreves vist kun med tynn strek (kartgrunnlaget), og slik at eventuell gjenoppbygging etter brann eller annen skade da skjer dersom det innvilges dispensasjon fra byggegrensen. Vi kan da heller ikke akseptere reguleringsbestemmelsen punkt 3.9.

Tilsvarende krever vi byggegrense på 50 m for området BFS8.

Vi har innsigelse til manglende hensyn til byggegrensen.

Støyskjerm

Støyskjerm krever vi plassert utenfor ovennevnte sikkerhetssone og må være utenfor eiendomsområdet til riksvegen, og forutsettes driftet og vedlikeholdt av de som trenger skjermen. Ifølge planbeskrivelsen er plassering og utforming av støyskjermen omtrentlig, og den vil da måtte dokumenteres nærmere og behandles som dispensasjon fra byggegrensen før den kan etableres.

Avkjørsler

To avkjørsler direkte til riksvegen er vist i planforslaget, men det mangler rekkefølgebestemmelse om når disse skal stenges. Vi krever bestemmelse om at disse skal stenges og SKV8 gjennomføres så snart SKV4 åpnes for allmenn trafikk. Vi kan heller ikke tillates noen utbygging innen BFS10 eller tilhørende del av BFS9 før de respektive avkjørslene er stengt. Vi har innsigelse til manglende bestemmelse om stengning av avkjørsler.

Hollerudveien

Vi tillater ingen utvidet bruk av Hollerudveien, heller ikke for anleggstrafikk til planområdet. Beredskapsvegen SKV11 skal forutsettes stengt med bom som kun tillates åpnet når det senere blir nødvendig av beredskapshensyn. Stengning med kjetting som antydnet i planen er ikke tilfredsstillende. Vi forutsetter videre at det reguleres og anlegges snuplass på nordsiden av denne bommen. Vi har innsigelse til manglende krav om bom og snuplass i sydenden av SKV9.

Buss

Statens vegvesen har tidligere i planarbeidet påpekt at det er buss-stopp ved Hollerudveien som mangler busslommer og trygg kryssing av riksvegen. Utbygger har påpekt at disse ligger utenfor planområdet. Med ovennevnte beredskapsveg/gangmulighet fra feltet til Hollerudveien, vil det med stor sannsynlighet bli økt bruk av disse buss-stoppene, og det vil komme krav om at disse må utbedres. Dette er noe vi mener er en følge av reguleringsplanen og at planen da må utvides til å omfatte tiltaket. Busslommer og

trafikksikker kryssing må framgå av planen og forutsettes gjennomført før nye boliger tas i bruk. Vi har innsigelse mot manglende hensyn til kollektivbetjening av området.

Vannavrenning

Vi registrerer at det er avsatt plass til blant annet to fordrøyningsmagasin, innenfor #1 og #2. Vi savner imidlertid bestemmelse om at disse skal gjennomføres, for å hindre for mye vanntilførsel til grøfter og stikkrenner tilhørende riksvegen. Det er heller ikke tilstrekkelig å legge fram dokumentasjon på kapasitet i stikkrenner under riksvegen seinere. Dette må avklares før planen vedtas, da en må avklare hvilke tiltak som er nødvendige (grøfter, stikkrenner, o.a.). Det må være tilfredsstillende vegggrøfter, og vegggrøftene tillates ikke som areal for fordrøyning av overvann. Det må også være tilfredsstillende avrenningsforhold også på nedsiden av riksvegen da det kan være arealer der som kanskje ikke tåler økte vannmengder. VA-notatet (Cowi, 11.05.2022), som ligger til grunn for bestemmelsene punkt 3.4, har flere magasiner for fordrøyning av overvann enn det som er vist på plankartet – vi vil forutsette at disse også legges inn på planen og gjennomføres for å redusere vannmengdene ned mot riksvegen og arealene på østsiden av denne. Avløpssystemet til selve riksvegen vil også måtte ha tilstrekkelig kapasitet til mer vann fra vegen som følge av forventning om mer regn i framtida (klimapåslag), og det kan ikke påregnes noen tilkopling fra området til dette. Flomsituasjonen er etter vår vurdering ikke avklart i planen. Vi mener også at flomveger må avklares nærmere, og at det sikres tiltak slik at økt flom på grunn av utbyggingen av nytt boligfelt ikke forårsaket skade på annen infrastruktur, som f.eks. riksvegen. Vi har innsigelse mot manglende overvannshåndtering i planforslaget.

Ledninger

Ledninger som eventuelt ligger på/legges på grunn tilhørende Statens vegvesen ligger på midlertidighetsvilkår der ledningseieren må flytte ledningen for egen kostnad når dette blir nødvendig for utvidelser eller endringer av riksvegen.

Gjennomføringsavtale

Det må inngås gjennomføringsavtale med Statens vegvesen for alle tiltak som berører riksvegen, inklusive grøfter, stikkrenner og endringer i krysset med Kindsåsveien.

Konklusjon:

Vi finner å måtte fremme innsigelser mot planforslaget på grunn av følgende feil og mangler i planforslaget:

- Vegområde til «annen veggrunn-teknisk».
- Utforming av kryss med rv. 350.
- Bygninger vist i strid med 50 m byggegrense.
- Byggegrense 50 m for BFS8.
- Støyskjerm må plasseres utenfor vegområdet.
- Bestemmelse om stengning av avkjørsler
- Snuplass i sydenden av SKV9.
- Tiltak for kollektivbetjening.
- Overvannshåndtering.

Vi forutsetter ny uttale fra Statens vegvesen før eventuell egengodkjenning av planen i kommunen.

Statens vegvesen Transport og samfunn

Med hilsen

Fred Anton Mykland
Avdelingsdirektør

Anders Olav Thune Hagerup
Seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

RINGERIKE KOMMUNE, Postboks 123 Sentrum, 3502 HØNEFOSS

VIKEN FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Ringerike kommune
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Deres ref: 20/10618-55
Vår ref: 2018/169759
Dato: 14.12.2022
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

UTTALELSE TIL HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN - 449 DETALJREGULERING FOR HOLLERUD BOLIGFELT - TYRISTRAND I RINGERIKE KOMMUNE

Visert til brev datert 01.11.2022 med tilhørende saksdokumenter, deres ref.: 20/10618-55.

Som høringsinstans til arealplaner har Mattilsynet i oppgave å bidra til at arealplanen ivaretar nasjonale og regionale interesser innenfor områdene:

- drikkevann
- plantehelse
- fiskehelse/fiskevelferd
- dyrehelse/dyrevelferd

Våre innspill her omhandler vannforsyning og plantehelse.

Saksopplysninger:

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for boligbebyggelse av variert art. Totalt legges det til rette for opptil 130 boenheter.

Planforslaget medfører en omdisponering av dyrka mark på ca 2,6 dekar. Dette skal erstattes av nydyrkingsareal et annet sted på eiendommen hvor planområdet ligger.

Planområdet skal tilknyttes eksisterende vannforsyning fra Tyristrand vannverk.

Mattilsynets kommentarer:

Drikkevann

Planen må sikre at området blir forsynt med nok og hygienisk trygt drikkevann.

Tiltakets konsekvenser og løsninger for vann og avløp må utredes med fokus på kapasitet, leveringssikkerhet, tilkoblinger og eventuelt behov for utvidelser (eksempelvis drikkevannsbasseng).

Vi forventer at Tyristrand vannverk foretar beregninger for å sikre levering av tilstrekkelige mengder drikkevann til planlagt utbygging i tillegg til eksisterende forsyningssystem. Dette innebærer at Tyristrand

vannverk må vurdere sin kapasitet og leveringssikkerhet slik at de har en reell mulighet til å utvide transportsystemet og sikre trygt og tilstrekkelige mengder drikkevann til nye abonnenter innenfor planområdet. Dersom utvidelsen også skal sikre slokkevann må dette med i beregningene.

Vi forutsetter at arbeidet med å etablere reservevannforsyning for Tyrstrand vannverk drives frem i henhold til plan.

Vi minner om at utvidelser og endringer av eksisterende vannforsyningssystemer skal registreres hos Mattilsynet (jf. drikkevannsforskriften § 17) og vesentlige endringer i vannforsyningen (nytt drikkevannsbasseng, nytt vannbehandlingsanlegg mm) skal plangodkjennes etter søknad (drikkevannsforskriften § 18). Vi viser til drikkevannsforskriften med veiledning der det kommer frem at dette gjelder vannforsyninger som produserer 10 m³/døgn eller mer.

Vedlikehold og utskifting av tilgrensende ledningsnett for drikkevann bør vurderes som en del av arbeidene innenfor området.

Hensyn til plante helse og spredning av planteskadegjørere

Matloven stiller krav om at enhver skal utvise nødvendig aktsomhet, slik at det ikke oppstår fare for utvikling eller spredning av planteskadegjørere. Det må utvises aktsomhet i anleggsperioden. Smitte kan spres både med jordmasser som flyttes og med maskiner med jord, frø og andre planterester.

Med hilsen

Astri Ham
Avdelingssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Postboks 325

1502

MOSS

Fra: Inger Marie Torkilsen <ingermai@online.no>
Sendt: mandag 12. desember 2022 21:24
Til: postmottak
Emne: 449 - Hollerud boligfelt

Detaljregulering for Hollerud boligfelt/449 – Saksnr. 39/22.

Den foreslåtte planen om eneboliger – 2-4-6-og 8 mannsboliger. Vi naboer er ikke enige i at det settes opp 4-6- og 8 mannsboliger i et landbruksområde og tett innpå eksisterende eneboliger. Det passer ikke inn på landsbygda, da det bare er eneboliger fra før. Hvis det må bygges flermannsboliger så må de plasseres lengst sør/øst i boligfeltet. Det bør prioriteres eneboliger nærmest eksisterende boliger og mot nord/vest. Vi håper at Ringerike kommune og utbygger tar dette til etterretning. Dersom vi ikke blir hørt nå heller, mister vi tilliten til demokratiet.

Vennligst hør på oss som faktisk skal fortsette å bo her, og trives på Tyrstrand.

Tyrstrand, 12.12.22.

**Vennlig hilsen
Inger Marie Torkilsen
Ståle Torkilsen
Inge Hagen
Annika Holmberg**

Sendt fra [E-post](#) for Windows